

תוספות מסכת שבועות דף מד עמוד ב

התקבלת מהן דינר זהב - משמע שהוא כ"ה דינר כסף וה"נ מוכח בהדיא בריש הזהב (ב"מ דף מד:) וקשה לר"ת דאיך נשתנה כל כך דעכשיו אין זקוק של זהב יותר מי' זקוקים של כסף ואומר ר"ת דדינר זהב עב משל כסף והיה שוקל כפליים וכן משמע באלו טריפות (חולין דף נה:) שהיה משונה בעביו מדנקט אם נשתייר כעובי דינר זהב גבי ניקב הטחול לפיכך שוה כ"ה שהזהב שוה י"ב של כסף כדמוכח באגדת שמואל דפריך קראי אהדדי דבספר שמואל (ב כד) כתב גבי גורן ארונה כסף חמשים שקלים ובדברי הימים (א כא) כתיב שקלי זהב שש מאות ובפ' בתרא דזבחים (דף קטז: ושם) משני עלה שגבה מכל שבט נ' אבל במדרש משני שנתן לו שש מאות שקלי כסף שהם נ' של זהב וקרא דשמואל ה"פ כסף כל כך שהם נ' של זהב ודברי הימים שש מאות מכסף שהן נ' שקלים זהב דהיינו י"ב חלקים ודינר היתר אור"ת שהיו נותנין אותו להכרע כדמוכח בפרק יש בכור (בכורות דף נ. ושם) גבי פדיון הבן דקאמר יהיב ליה דינר דמזבנן בכ"ה זוזי דל זוזא ושתותא והנך לפדיון הבן והשתא אמאי לא קאמר דל חומשא דזוזא ושתותא היינו חומשא אלא משום דהוא זוזא שלא היה אלא להכרע מזכיר אותו בפני עצמו וכן מוכיח בפ"ק דשקלים (דף ב.) דהכרע אחד מכ"ה דמפרש במתני' כמה הוא קולבון חכמים אומרים חצי מעה ומחצית השקל הוא י"ב מעות דשקל דקרא הוא סלע ומה שאמרו חכמים ליתן סלע ופונדיון לכל שנה לפודה בית זרע חומר שעורים שהוא פונדיון יותר על נ' שקלים הכתוב בקרא למ"ט שנים אותו פונדיון לא בא להכרע אלא נקט סלע ופונדיון משום דאי אפשר לצמצם ולומר סלע ופונדיון חסר משהו שלא היה עולה אותו חסרון יותר פחות משליש פרוטה.

ועיין תוד"ה נתן כתובות צט., דמדבנא בכורות נ., אחד ב"מ מד:, גבה זבחים קטז:

שמואל ב פרק כד

(כד) ויִאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל אֶרְנָה לֹא כִי קָנוּ אֶקְנָה מֵאוֹתָךְ בְּמַחִיר וְלֹא אֶעֱלֶה לִיקְנֹךְ אֶלְהִי עֲלוֹת חֲנָם וַיִּקֶן דָּוִד אֶת הַגֶּרֶן וְאֶת הַבֶּקֶר בְּכֶסֶף שְׁקָלִים חֲמִשִּׁים:

דברי הימים א פרק כא

(כד) ויִאמֶר הַמֶּלֶךְ דָּוִד לְאֶרְנָה לֹא כִי קָנָה אֶקְנָה בְּכֶסֶף מְלֵא כִי לֹא אֶשָּׂא אֶשֶׁר לְךָ לִיקְנֹךְ וְהַעֲלוֹת עוֹלָה חֲנָם: (כה) וַיִּתֵּן דָּוִד לְאֶרְנָה בְּמִקּוֹם שְׁקָלֵי זָהָב מִשְׁקָל שֵׁשׁ מֵאוֹת:

תלמוד בבלי מסכת זבחים דף קטז עמוד ב

דתינא, כתוב אחד אומר: ויתן דוד לארנן במקום שקלי זהב משקל שש מאות וגו', וכתבי: ויקן דוד את הגרן ואת הבקר בכסף שקלים חמשים, הא כיצד? גובה מכל שבט ושבט חמשים שהן ששת מאות;

מדרש שמואל (בובר) פרשה לב ד"ה [א] ויקן דוד

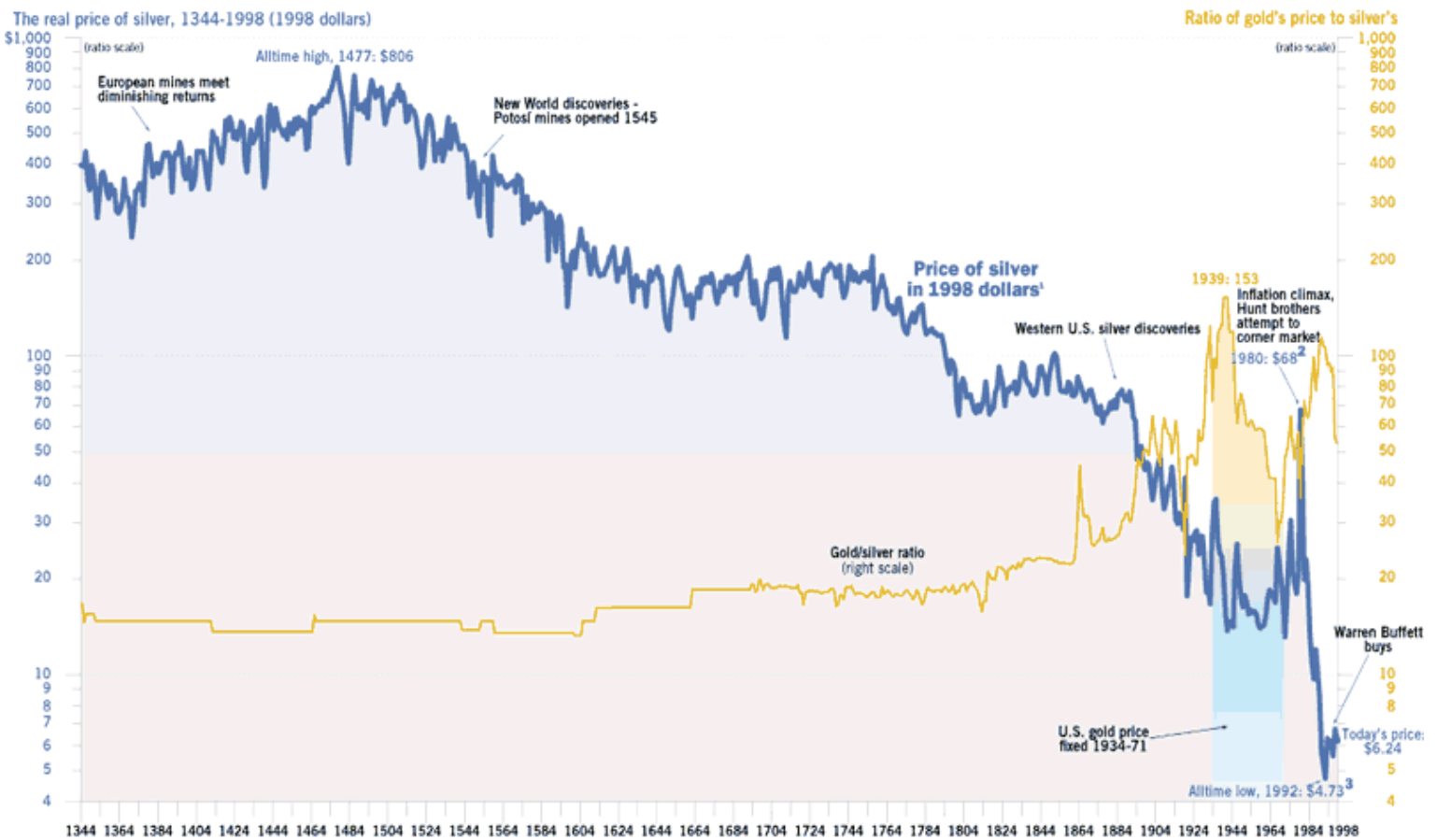
[א] ויקן דוד את הגורן ואת הבקר בכסף שקלים חמשים (ש"ב כ"ד כ"ד), תני רבי שמעון בן יוחי כתוב אחד אומר ויקן דוד את הגורן ואת הבקר בכסף שקלים חמשים, וכתוב אחד אומר ויתן דוד לארנן במקום שקלי זהב משקל שש מאות (דה"א כ"א כ"ה), אלא אמור מעתה חמשים שקלים מכל שבט ושבט, הרי שש מאות שקלים רבי אומר בשם אבא יוסי בן דרוסאי כתוב אחד אומר ויקן דוד את הגורן וגו', וכתוב אחד אומר ויתן דוד (לארנן) [לארנן] במקום וגו', אלא מקום המזבח בחמשים, ומקום הגורן בשש מאות שקל, אמר רבי אלעזר בן שמוע אנא לא שמעתה מפומיה דאבא, חבא שמעונה מפומיה דאבא, ויתן דוד לארנן וגו', אבל הבקר לעולה והמוריגים וכלי הבקר לעצים, בכסף שקלים חמשים.

משנת רבי אליעזר פרשה א עמוד 26

כיוצא בדב' את' אומ' כת' אחד אומ' כי אם אל המק' אש' יבחר י"י אלהיכם מכל שבטיכם וכת' אחד אומ' כי אם במקום אש' יבחר י"י באחד שבטיך, והכריע ויתן דוד לארנן במקום שקלי זהב משקל שש מאות. והלא לא נקנה אלא בחמשים, שנ' ויקן דוד את הגורן [ואת הבקר] בכסף שקלים חמשים, ומה ת"ל שש מאות, אלא שנתן דוד חמשים מכל שבט ושבט, ונמצא נתן משלו חמשים, בלבד שלשבט יהודה, נמצאו שני כתובים קיימין באחד, שבטיך ומכל שבטיכם.

ילקוט שמעוני שמואל ב רמז קסה

ויקן דוד את הגורן ואת הבקר בכסף שקלים חמשים כתוב אחד אומר שקלי זהב משקל שש מאות, וכתבי ויקן דוד וגו' בכסף שקלים חמשים הא כיצד, גבה מכל שבט ושבט חמשים שהם שש מאות. ר' אבא אומר משום אבא יוסי בן דוסתאי בקר ועצים ומקום המזבח בחמשים וכל הבית כלו בשש מאות. והא כתיב התם זהב והכא כסף, אלא גבה כסף בשש מאות שקלי זהב:

European and Asian Gold/Silver Exchange Ratios, 1400-1650

☛ The high value of silver in China created opportunities for arbitrage profit by sending silver to China

